

Főszerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Felelős szerkesztő:
Martzy Mihály
Laptulajdonos:
CORVIN
Lapkiadó: R. T.

On. Biblioteca Universității din Cluj
Sibiu

HIRLAP

A timiștoralati törvényes bej. sz. 85.
(Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH ENDE
és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

A jövő próbái

Írta: OLOSZ LAJOS

A háboru utáni társadalmi élet arcanát megrajzolásához nem csak az azt kialakító erők összefoglaló megvilágítása és érzékeny mérlegelése szükséges, de ezen túlmenően a jövőbetekintés ihlete és szerencsés intuíciója is. Eppen ezért, ha nem akarunk a jóslgatás kétesértékű eszközéhez folyamodni, meg kell annyival elégednünk, hogy a fejlődés lényeges követelményeire és valószínű irányaira mutassunk rá.

Kétségtelen, hogy a tömegek ismeretei, igényei és öntudata a huszadik század század négy évtizede alatt nagy mértékben emelkedtek. Nem csak a közélet gyarapította a művelődés színvonalát, hanem a napi sajtó, a könyvolvasás, az előadások, filmek, rádió szintén nagy mértékben járultak hozzá úgy az ismeretek terjesztéséhez, valamint az étellel szemben támasztott követelmések fokozódásához. Ezekből a forrásokból táplálkozott és duzzadt meg a társadalmat alkotó egyén-átlagos öntudata. Természetes következménye volt az öntudatra ébredésnek a megfelelő társadalmi rétegek nyomtatékának az emelkedése, amit viszont a belső társadalmi feszültségnek, de a belátás és egyensúlyérzék belső munkája következtében a szociális érzés és érdeklődés általános fejlődésének is nyomom kellett követnie. Nem szenvedhet kétséget, hogy a társadalom erőinek és egyensúlyának változásai következtében szükségképpen változnia kell a társadalom berendezésének, külső formáinak is, mert ezek a formák csak addig ruganyosok, szilárdak és életképesek, amíg mögöttük a való élet ereje áll, de amelyik pillanatban ez a forma már nem a tényleges erők hű kifejezése, üres tojásbélyé módjára töredézik össze.

A társadalom általános öntudatának és szociális érzésének fokozódása a társadalom berendezésének oly értelmű fejlesztését és átalakulását követeli meg, amíg mellett az egyéni életnek óriási színvonal-különbségei csökkenjenek. Sem az egyén jogos önértékelésével és öntudatával, sem a szociális érzéssel és keresztényi lelkiismerettel nem egyeztethető össze az a hajmeresztő aránytalanság, amely a társadalom keretein belül a legfelül és legalól állók élete között tátong. Azt az igazságot, hogy a kétségtelenül és kiküszöbölhetetlenül jelentkező különbségek miatt, amelyek az egyes emberek között fennállnak, meddő és eleve örök sikertelenségre kárhözhatott az emberi sorsok egyenlőségének a megteremtésére irányuló bármely erőfeszítés, minden elfogulatlan és értelmes ember belátja, sőt belátja azt is, hogy a sorsok teljes egyenlőségét e meg nem szüntethető különbségek ellenére megvalósítani, a legnagyobb foku társadalmi igazságtalanságot jelentené. Amde ezen szélső határok között a jövőben fejlődés irányú megköveteli a méltányos és igazságos kiegyenlítést megköveteli az élet színvonalak arányosságát és annak a társadalmi erkölcsi ellenőrzése alá leendő helyezését.

A társadalmi erkölcs általános fejlődése és megerősödése nem jelenthet pusztán platói érzelmeket, hanem ezeknek az érzéseknek egyuttal az élet minden vonalán leendő mozgósítását és érvényesítését. Jelentenie kell egyszerre mind oly mértékű egyetemes életbeléptetést és kötelező alkalmazását is, amely mindenki számára egyformán kiterjed és amelynek érvénye alól senki magát ki

nem vonhatja. Ennek az erkölcsi mértéknek el kell ismernie és meg kell becsülnie az egyén veleszületett tehetségét, kifejtett munkáját, tanúsított szorgalmát és kipróbált jellemét, de ugyanakkor mindezeket az értékeket a közösségi célok legeredményesebb szolgálatába kell állítani. Az erkölcsi szempont érvényesülését a társadalmi berendezkedésnek hatékonyan és megnyugtatóan biztosítani kell. Ha az erkölcsi szempontnak ez az érvényesülése önmagától: az egyének autonóm akaratától történik meg, ez természetesen a legkívánatosabb és legidősebb állapot, de ha egyesek nem vetik magukat a lehetséges leghatásosabbnak kell lennie. A társadalmi erkölcs csak akkor számíthat általános helyesítésre és széleskörű önkéntes elismerésre, ha szelptelen és ha a megvalósításában előforduló zökkenőket és esorbákat saját maga kiküszöböl. Természetes velejárója az ily szociális erkölcsnek, hogy soha sem nézi a személyt, hanem mindig a végcél és az érdemet, kiküszöböl a családi, baráti és anyagi összeköttetések minden pártosságát, részrehajlását és visszaéléseit, a személyeknek főleg emlékedik és kiszolgáltatja az általános méltányosságot és igazságot minden egyes esetben mindenkinek a számára. Csakis ily erkölcs és csakis az ilyen erkölcs döntő-sikerü érvényesülése mellett várható el, hogy a társadalom tulnyomó többsége fenntartás nélkül reabizsa önmagát e rendszerre, mert csakis ebben az esetben jelenti a társadalom atomjai számára a morális élet az életértékek keresésének és elnyerésének átlag legsikeresebb formáját. Ennek a morálnak a megvalósulása mindenki számára megnyitja az utat ahhoz a helyhez, amely őt a társadalomban tehetősé, munkája és jelleme után megilleti, de viszont e helynek elfoglalására más jogaimet nem ismer és nem fogad el. Amely mértékben ez az erkölcs az érdemhez hozzáfűzi: az elismerés és érvényesülés következményét, épp oly mértékben megköveteli az egyéni felelősség teljességét és az ellenőrzéssel szemben a közérdek megkövetelt megőrlést mulhatatlanul alkalmazza. Amíg a szociális érzés általános fejlődése és a társadalmak belső erőviszonyainak és egyensúlyának átalakulása kétségtelenül a társadalmak szociális berendezkedésének is az átalakítását készítette elő, addig a háboru kegyetlenségei, könyörtelensége, pusztításai, leszegényedése és nélkülözései kétségálatlanul súlyosan megrongálták az emberiség egyébként is sok kifogás alá eső erkölcsi színvonalát. E tekintetben a háboru utáni társadalmakra óriási feladatok várnak és miniat a fejlettebb szociális berendezkedések usyis mindig az egyéni élet összes megnyilvánulásainak fokozottabb korlátozását jelentik, ezért a meglazult és lezüllött erkölcsök helyreállítása és az eddiginél nehezebb teljesíthető erkölcsi erőfeszítések valóra váltása minden háboru utáni társadalom számára a legnehezebb teherpróbát fogja jelenteni. Ez a teherpróba annál súlyosabb lesz, minél halterjesebb, minél általánosabb és tökéletesebb lesz az a rombolás, amelyet a háboru nem csak a legmunkabíróbb emberi korosztályok élő erdejében, de a világ nagy gazdasági intézményeiben és berendezéseiben is véghez visz. Az emberiségnek oly közhitségei, amelyeket évszázadok során a legihletesebb elmék és géniuszok teremtettek, ma estéről reggelre porba hull-

nak és az emberi tehetség és erőfeszítés büszke alkotásai, amelyeket a teremtő közössége a késő utókornak szármag-szentelt örökül, órák alatt tűnnek el a föld színéről.

Azok a tanulságok, amelyeket az idők és csemenyek égo betükkei írnak fel a történelem falára, kimeríthetetlenül gazdagok és mindenkihez szólóak. Az a kérdés: gyarló értelmünkkel és szenvedélydulta lelkünkkel ki tudjuk-e betűzni a végzetes írást. Ha az ismeretekben meggyarapodott, igényeiben megerősödött, öntudatában messzebbre néző emberiség sem fog e réttentő tanulságokból hatékonyabb okulást kiolvasni a maga és az őt követő utódok számára, mint a megelőző nemzedékek beláthatatlanul hosszú sora, akkor mindaz, amit a társadalmi élet arculatán az elkövetkező jövőndő akár fenntart, akár módosít, csak jelentéktelen játszadozás számba fog mérni e szörnyű mulasztás jelentőségével és következményeivel szemben. Ebben az esetben ennek a vaksötét és világatlan valóságának a kiengesztelt mégi az is alig számnyalja túl, ha az emberiség társadalmi életének felfelé ivelő fejlődése helyett a bolsevizmus szörnyű pusztulása és az örülléggel határos rendszere következik, amely a világ évszázados kulturáját steppéjének bözötjével és sivatagával borítja el.

Az emberi lélek erejének és hitének nagyobbak kell lennie minden reaszakadó tehernél és minden őt erő megproháltatásnál. A külső világ terheit és szenvedéseit nem áll módunkban sem elűntetni, sem csökkenteni. Mind mélyebbre kell nyulniuk a lélek tárnáiba és onnan kell felhozunk a kincseket és talizmánokat, amelyek képesé tesznek az élet elhordozására. Ez a lelkierő és ez a hit az egyedüli záloga az emberiség egyetemes jövőjéhez fűzött bizakodó gondolatainknak.

Katonai felkelés Argentínában

Ramirez tábornok, volt hadügyminiszter ragadta magához a hatalmat — Castillo köztársasági elnök a kormány több tagjával Uruguayba menekült — Churchill visszaérkezett Londonba Roosevelt a sajtóértekezleten kijelentette, hogy közte és Sztalin között teljes az egyetértés

A Jeges-tengeren elsüllyesztettek két szovjet kereskedelmi hajót

Amszterdam. (DNB). A Reuter angol hírszolgálati ügynökség közli, hogy az argentin hadsereg több hadtestje fellázadt a kormány ellen. Argentínával valamennyi közlekedési vonal ellenőrzésnek van alávetve. Maga a Reuter-ügynökség ehhez az első jelentéshez még hozzáfűzte, hogy „a hírt nem erősítették meg.”

Madrid. (DNB). Castillo, Argentína köztársasági elnöke Ramirez tábornok hadügyminisztert felmentette állását. Ramirez helyébe Fincaatti tengernagyot nevezte ki hadügyminiszternek.

A tárcájáról lemondott tábornok nyolc-tíz ezer főnyi felkelő csapat élén Campo Maya városban tartózkodik, amely 253 kilométernyire van Buenos Airesről. A kormánycsapatok

A forradalmi csapatok megszállták a kormányzósági palotát

Amszterdam. (DNB). Montevideóból jelenti az angol hírszolgálati iroda: Az argentin forradalmi csapatok Buenos Airesben megszállták a kormányzósági palotát

Legújabb híradás szerint az argentin katonai felkelés egyre nagyobb tért hódít. Az új, ideiglenes kormány elnöke Ramiro tábornok lett.

Marques tábornok parancsnoksága alatt állanak.

CASTILLO ALLAMELNÖK KIÁLTVÁNYA

Madrid. (DNB). Montevideóból érkezett jelentés közli, hogy Castillo argentin köztársasági elnök kiáltványban közölte, hogy Ramirez tábornokot foglyul ejtették s a kormány a helyzet ura.

RENDSZAVARÁSOK

Genf. (DNB). A nemzetközi tájékoztató iroda Argentínából érkezett jelentése szerint Buenos Airesben a belpolitikai helyzet teljesen tisztázatlan. A fővárosban tegnap az esti lapok nem jelentek meg, az utcákra csapatok vonulnak végig zeneszóval. Hír szerint rendezavargások is történtek, a társaságokosikat felborították, a villamosokcsik ablakait beverték.

RAMIREZ TÁBORNOK AZ IDEIGLENES TÖRVÉNYHÓZÓ TANÁCS ELNÖKE

Genf. (DNB) Buenos Airesből érkezett közlés megállapítja, hogy pénteken este Ramirez tábornok, volt hadügyminiszter elnökletével ideiglenes törvényhozó tanács alakult Buenos Airesben.

AZ ELSŐ ÉSZAKAMERIKAI NYILATKOZAT AZ ARGENTINAI FORDULATRÓL

Amszterdam. (DNB). Knox, északamerikai tengerészeti miniszter kijelentette, — mint a brit hírszolgálati ügynökség közli —, hogy az argentinai felkelők magatartása a szövetségesek iránt, sokkal barátságosabb mint az előző kormányé volt.

CASTILLO ALLAMELNÖK URUGUAYBA MENEKÜLT

Amszterdam. (DNB). A brit hírszolgálati ügynökség Montevideóból szerzett értesülése szerint az uruguayi kormány engedélyt adott Castillo argentin köztársasági elnöknek és kíséretének, valamint az argentin kormányának, hogy Uruguay területre lépjen.

Amszterdam. (DNB). Ramirez tábornok bejelentette, hogy egész Argentína területén evyózt a forradalmi mozgalom. Az új kormányformát vasárnap állapították meg.

TRIUMVIRATUS

Amszterdam. (DNB). A brit hírszolgálati ügynökség montevideói jelentése alapján közli, hogy Buenos Airesben háromtanu vezető bizottságot — triumvirátust — létesítettek. A

triumvirátus tagjai Ramirez tábornok, Rawson tábornok és Sueyro ellentengernagy. A triumvirátus a jelentés

A pápa beszédének visszhangja Spanyolországban

Madrid. (Stefani). XII. Pius pápa-nak a bíborosok előtti elmondott beszédét a spanyol sajtó teljes egészében közzéte, különösen kiemeli a Szentatya beszédének azt a részét, amelyben a hátrébb feleket arra intette, hogy a légi háborúban tartsák szem előtt az emberiség törvényeit s igazságos békét kössenek.

SPANYOL LAPVELEMÉNY
OLASZORSZÁG MAGARTARTÁSÁRÓL
Az Arriba című lap megállapítja.

Eisenhower, Giraud és De Gaulle tábornokoknál tett látogatása után Churchill visszaérkezett Angliába

Amszterdam. (DNB). A brit hírközvetítő szolgálat jelenti, hogy Churchill miniszterelnök visszatért Angliába.

Gibraltári tartózkodása során a brit kormányelnök meglátogatta Eisenhower amerikai tábornokot.

A brit hírközvetítő szolgálat egy másik jelentése szerint Churchill miniszterelnök és Eden külügyminiszter Cunningham tengernagy algiri szélhelyén felkereste Giraud és De

szert jelentős változtatásokra készül az argentin hadsereg parancsnokságában.

hogy Olaszország nyugalommal néz majd szembe a totális háborúval. A lap dicsőreleg emlékezik meg az olasz nép férfias magatartásáról, amellyel, nem panaszkodván műemlékei és templomai elpusztulása miatt, új erőt talál a harc folytatására.

A spanyol lap az olasz népet az Alcazar védőivel hasonlítja össze s különös dicsőrelettel illeti Szardínia, Szicília és Nápoly ellét, amely az embertelen és kemény ellenséges támadások alatt is megintathatatlan maradt.

Gaulle tábornokot, és a francia emigránsok tanácsának tagjait.

ROOSEVELT ELNÖK NYILATKOZATA A SZTALINNAL VALÓ EGYETERTÉSÉRŐL

Amszterdam. (DNB). Az angol hírszolgálat közlése szerint Roosevelt elnök a legutóbbi sajtóértekezleten megerősítette azt a hírt, hogy Davies nagykövet átadta neki Sztalin levelét. A levél tartalmáról az elnök nem nyi-

latkozott, de annyit mégis kijelentett, hogy közte és Sztalin között egészen kitűnő a megértés és teljes az egyetértés.

PÉTAIN FELTETLENÜL A HELYÉN MARAD

Vichy. (DNB). Pétain tábornagy, francia államfő, a Petit Journal című lap munkatársának kijelentette, hogy bármilyenek legyenek is a körülmények, helyén marad.

A tábornagy hangsúlyozta, hogy Franciaország részére egyetlen szabály van s ez az, hogy lojális legyen, mert ez itt kötelessége. Azért vagyok itt, hogy kezeskedjem a lojalitásért — mondotta Pétain.

Az angol-amerikai légitámadásokkal kapcsolatban a tábornagy ezeket jegyezte meg:

A harcnak ezt a módját nem lehet menteni. Ez nem harcolni jelent, hanem azt, hogy védtelen otthonokba halált vigyenek, ahol az áldozatok legtöbbször sorszerűtlen emberek voltak.

KORMÁNYÁTALAKÍTÁS EGYIPTOMBAN

Ankara. (Stefani). Kairóból származó hírek szerint Nahasz pasa, egyiptomi miniszterelnök átalakította kormányát. A kormány-átalakítás során Osman pasa mint pénzügyminiszter belépett a kormányba.

Jelentéseink a harcokról

Német harci repülőek Anglia nyugati, középső és déli részén hadifontosságú célokat bombáztak

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti hadszínterén helyi jelentőségű harci tevékenységtől eltekintve, a tegnapi nap csendben telt el.

Nehéz német harci repülőgépek egy erős köteléke az elmúlt éjszaka folyamán a Volga középső folyásánál megtámadott egy jelentős szovjet hadfelszerelési üzemet. Az üzem nagy csarnokaiban számos bombatalálatot értek el és utána tüzeket figyeltek meg.

Gyors harci repülőgépek korán reggel a Jeges-tenger északi részén elsüllyesztettek két ellenséges kereskedelmi hajót, összesen 6000 tonnatartalommal. Később vadászipilóták eddig beérkezett jelentések szerint 22 szovjet repülőgépet löttek le. Egy német gép elveszett.

Június 5-re virradó éjszaka Algir kikötői berendezéseit bombázták a német repülőek.

Ellenséges vadászipilóták támadást intéztek a német-alföldi partvidék közelében a haditegerészet biztosító járművei ellen. Ez alkalommal német repülőek két ellenséges repülőgépet leltek.

Gyors német harci repülőek egy köteléke tegnap a délkelet-angliai Eastbourne város kikötőjét és ipari telepeit bombázta. Az elmúlt éjszaka nehéz harci repülőgépek Anglia nyugati, középső és déli részén hadifontosságú célpontokat támadtak meg.

Ezekről a vállalkozásokról 2 német repülőgép nem tért vissza.

OLASZ HADIJELENTÉS

Róma. (Rador). Az 1106-ik olasz hadijelentés:

A tengely repülőgépei a péntekről szombatra hajó éjszaka Algir kikötőjét bombázták. A Pantelleria-szigete ellen intézett ellenséges légitámadás elhárítása során a sziget tüzérsége négy repülőgépet lelőtt. A Tarento városát ért kétszeri támadás árákat okozott és emberáldozatot követelt. Egy Liberator-mintájú ellenséges gép a légvédelmi tüzérség találata következtében leégett.

Mi lehet az? Így kezdí ezt kiesiny és na y

Montevergine? Montevergine? AZ URANIA pünkösdi bombája

ben lezuhant. A Trapani-tartomány fellett járt ellenséges gépekre tüzelő légvédelmi ütegek egy Spitfire-mintájú gépet leltek.

A hadijelentés kiegészítésül közlik, hogy Tarento-tartományban a bombázásoknak az elmúlt napon 42 halálos és 41 sebesült áldozata volt.

AMERIKAI VELEMÉNY A SZIBÉRIAI NEHEZSÉGES HELYZETRŐL

Róma. Az egyik északamerikai folyóirat megállapítja, hogy a szibériai

Tozsó az általános helyzetet ismerleti a japán országgyűlés rendkívüli ülésén

Tokió. (Rador). A június 15-re összehívott japán rendkívüli országgyűlési ülésen az egyedül Tozsó tábornok, miniszterelnök fog fejszólalni, aki beszédében ismerteti az általános helyzetet.

Az ülésen, amely egyébként csupán három napig tart, összesen hét törvényjavaslat kerül a parlament elé.

AMERIKA A SZOVJET JAPAN-ELLENES FELFÉPÉST ÖHAJTJA
Róma. (Stefani). A News Chronicle washingtoni tudósítója a következő megjegyzést teszi:

— Ha a Szovjetunió hadat üzent volna Japánnak, ezzel nagyobb lelkesedést keltett volna az Egyesült Államokban, mint a Komintern feloszlásával.

A Popolo di Roma című olasz lap ezzel a megjegyzéssel kapcsolatosan megjegyzi, hogy az amerikai közvélemény erős politikai áramlatai kívánják a támadó hadjáratot Japán ellen.

Bern. (Rador). A Stefani iroda lon-

szovjet nehézípar igen súlyos helyzetbe került. — jelenti a Stefani-iroda Buenos Airesből. Az Ukrajnából Szibériába telepített szovjet gyárak ott három fontos körülménnyel küzdenek: a kézi munkaerő hiányával, a hajtóerő válságával és az élelmiszeri és lakásnehézségekkel. A Szovjet ezen ipari üzemében főleg csak asszonyok és kiskorúak dolgoznak, a munkások 63 százalékának egyáltalában nincsen technikai ismerete. Naponként 10–12 órát kénytelenek dolgozni és minden elmaradást kiméltlenül büntetnek.

doni értesülés alapján úgy tudja, hogy Stillwell tábornok hadászati előkészületei arra mutatnak, — mint az angol fővárosban megállapítják —, hogy Burmán keresztül rövidesen támadás indul Japán ellen.

ÖSSZETÜZÉS A KINAI KOMMUNISTA ERŐKKEL

Sanghaj. (DNB). A Central Press hírszolgálati ügynökség közölte, hogy a csungkingi katonai csapatok és a kínai kommunista erők között fegyveres összetűzés történt.

A kommunista erők a 4-ik kínai kommunista hadsereghez tartoznak, amely április hónap óta a Jangce folyó déli partján állomásozik. A csungkingi erők április 12-én ugyancsak a Jangce déli partján vontak össze csapatokat. Az összecsapásban a kommunista 4-ik hadsereg 16-ik hadosztályát majdnem teljesen szétverték.

Súlyosan büntetik az amerikai sztrájkokra izgatókat

Amszterdam. A brit hírszolgálati ügynökség jelenti Washingtonból, hogy John Lewis, északamerikai munkásvezér, Ickes belügyminiszterhez intézett levelében közölte, hogy a sztrájkoló bányászoknak ajánlani fogja, álljanak ismét munkába. (DNB).

Az amerikai képviselőház pénteki ülésén törvényjavaslatot fogadott el, amely súlyos büntetéseket helyez kilátásba azok ellen a személyek ellen, akik a kormány ellenőrzése alatt álló üzemekben munkabeszüntetésre ösztökélnek, vagy izgatnak. A törvény tiltja, hogy a munkásszindikátusok pénzalapjait sztrájkmozgalmak pénzelésére fordítsák.

A hátfelszerelési miniszternek jogában áll megbírságotlani azokat a személyeket,

akik, bár tanácskozásra hívták meg őket, nem jelentkeztek. A jelentés megjegyzi, hogy azt az utolsó szakaszt azért vették fel a törvénybe, mert John Lewis nem volt hajlandó megjelenni azon a tanácskozáson, amelyen a sztrájkoló szénbányászok ügyét akarták tárgyalni.

Amszterdam. (DNB). A brit hírszolgálat jelentése szerint nem valószínű, hogy az Alabama és Tennessee állambeli sztrájkoló munkások munkába álljanak, annak ellenére, hogy az Egyesült Államok kormánya és John Lewis munkásvezér ilyen értelemben intézett felhívást hozták. A nyugatvirginiai bányászok egyébként közölték, hogy követelésük teljesítése előtt nem hajlandók beszüntetni a sztrájkot.

MANNERHEIM TÁBORNAGY 70 EVES. (Helsinki). Valamennyi középület és magánházat fellobogóztak abból az alkalomból, hogy Mannerheim tábornagy most tölti be életének 76-ik évét. Ugyancsak most ünnepli a finn nemzet a finn hadsereg zászlójának napját. A kétfős évfordulón az iskolákban és a hazafias egyesületekben ünnepeket rendeztek (DNB).

MAGYAR—BOLGÁR JOGSEGÉLY NYUJTÁSI EGYZEMÉNYT KÖTNEK. (Szófia.) Tegnap magyar jogügyi bizottság érkezett Szófiába, hogy ott tárgyalásokat folytasson magyar—bolgár jogsegélynyújtási egyezmény megkötése céljából. A küldöttség — melyet megérkezése után a bolgár igazságügyminiszter is fogadott — egy héttig tartózkodik a bolgár fővárosban.

BULGÁRIA ÚJ NANKINGI KÖVETE. Nankingi jelentés szerint Bulgária új nankingi követe, megérkezett állomáshelyére és bemutatkozó látogatást tett a nemzeti Kína fejénél.

BRAZILIÁBAN MEGINT ELÉGETIK A KÁVÉT? (Amszterdam.) A brit hírközvetítő szolgálat értesülése szerint a hotspringi nemzetközi élelmiszerügyi értekezleten Brazília képviselője kijelentette, hogy Braziliának 75 millió szék kávéfőlése van, melyet kénytelen lesz elégetni. (DNB.)

PÉTAIN TÁBORNAGY PIHENŐ-SZABADSÁGON. (Vichy). Pétain tábornagy francia államfő, mint hivatalosan közlik, csütörtökön este egy Auvergne-környéki fürdőhelyre utazott. A tábornagy távolléte alatt állandó kapcsolatban marad Vichyvel (DNB).

KEMKEDESERET HALÁRA ITELT NEMET ÁLLAMPOLGÁR OLASZORSZÁGBAN. (Róma). Az államvédelmi különleges bíróság most tárgyalta Sauer Kurt közirő, német állampolgár és Fazi Gaetano olasz alutvaló bűnperét, akik Steiger Robert svájci alutvalónak politikai és katonai jellegű értesüléseket adták át. Steiger a kapott értesüléseket egy idegen hatalom megbízottainak továbbította. A bíróság Sauer halálra, Steigert életfogytiglani, Fazio Gaetano pedig harmincévi kényszermunkára ítélte. Sauer kivégezték (Rador).

ÚJABB OLASZ-ANGOL FOGOLYCSERE. (Szmirna). A szmirnai kikötőbe angol hajó érkezett, amely 2669 olasz hadifoglyot hozott kicserélésre. A hadifoglyok között van 355 sebesült és 229 katonai segédszolgálatos. Ugyanakkor egy olasz hajó 535 angol hadifoglyot hozott, akik között 115 sebesült és 222 katonai segédszolgálatos van. A Vörös kereszt közéleti megbízottja ehhez adott a török Vörös kereszt igazgatójának tiszteletére, aki sokat fáradozott a hadifoglyolycsere érdekében.

KÖZEL ÖTSZAZ EMBERT MEGÖLT A SZELVIHAR INDIÁBAN. (Bangkok). Az Indiában pusztító forgószél egyedül a Gangesz-folyó környékén 436 embert megölt. (Rador).

Figyelem! Állandóan friss elsőrendű **teavaj** kapható Kónya tejaszarnokában, Arad Aviam lencu-tér 21

Lemhatár

Szélszása

MAI OLASZ ELBESZELŐK. Antológia összeállítását mindig nehéz, mert a külső és belső szempontokat, az izlés és hatás megfontolásait kell benne összeegyeztetni. Ez a nehézség az olasz irodalomban még inkább érvényesül; egyrészt az olasz irodalom különleges adottságai, másrészt pedig a magyar irodalmi izlés folytán. Brelich Mario, az antológia összeállítója a mai olasz elbeszélők között helyet adott már meghalt és világszerte ismert nagy neveknek és egészen ismeretlen fiataloknak. Ezzel talán vétett a tárgyi szempontok ellen, a célt azonban, — hogy az olvasónak egy változatos teljes képet adjon — csak így tudta elérni. Bizonyára sokaknak fel fog tűnni, hogy az antológia legtöbb elbeszélése meglehetősen zord kedélyvilágu, holott a köztudat az olasz népeleket deris napsugaras életfilozófiájáról tartja számon. Pedig ez nem a szerkesztő egyoldalú kiválasztásának eredménye, hanem tény, amelyen változtatni nem lehet. Az olasz elbeszélő irodalom egyáltalán nem bővelkedik a humoros, kedélyes és könnyed írásokban, hanem fejlődésének jelenlegi fokán inkább az élet problémái, illetőleg komorságai felé fordul. (u. z.)

POZSONYBAN a Toldy Kör a múlt évi Babits-élméket forró sikerére emlékeztető Mórész Zsigmond-élméket rendezett, mely a szlovákiai magyar közéleti élet kimagasló eseménye volt.

HITLER SZÜLŐHAZA NEMZETI MÜEMLEK. Hitler Adolf német birodalmi vezér és kancellár szülőháza az Innamenti Braunauban, mint nemzeti műemleket, a német népnek adományozták. Az épület földszintjén könyvtárat rendeztek be, a felső-dunavidéki városi könyvtár 3000 kötetből álló gazdag gyűjteményéből az első emeleten pedig az ugynevezett Innviertler Galerie nyert elhelyezést.

KÉT HALÁLESETRŐL emlékezett meg újabban a külföldi sajtó. Firenzében 84 éves korában elhunyt Guido Mazzoni szenátor, a pisai és firenzei egyetem irodalomtanára, számos verseskötet, irodalomkritikai esszé, egy kitiinó Molire-életrajz és több más mű szerzője. Oxfordban 81 éves korában elhunyt James Carlyle, az egyik legkiválóbb angol irodalomtörténész és esszéista.

ELSÜLLYEDT EURÓPA a címe annak a most megjelent érdekes könyvnek, amely a Kosztolányi Dezső utazásairól írt beszámolókat és fejegyzéseket tartalmazza. Egy letűnt világ nagyvonalu képét tárja az olvasó elé, az 1909-ben Belgrádról írt jegyzettől egészen az 1935-ben írt stockholmi alkonyig szinte szemünk elé vetíti ez a könyv Európa minden táját. Az írás egy tiszta és nagy szellem bölcsességét foglalja magában.

A NEGYEDIK QUADRIENNALE a napokban nyílt meg Rómában. Az olasz művészek e nagy kiállításán 798 festmény, 258 szobor és 230 rajz szerepel. Az ünnepélyes megnyitón az olasz uralkodó is megjelent.

CORSO-MOZI, Arad

Vasárnap délelőtt fél 12 órakor

matiné

30 lejes egységes helyárakkal

Dsida Jenő

VERS A SÉTATÉRRŐL

ANYAK NAPJÁN IRTAM

A már öt éve, élete virágjában, alkotó ereje teljében elhunyt erdélyi költő, Dsida Jenő a lírai forma sokféle változatával kísérletezett, hogy minél mozgalmassabb és változatosabb hatást varázsoljon elő a versből. Ilyen érdekes kísérlete az alábbi, melyet hagyatékában találtak s mely eddig nem jelent meg nyomtatásban. A kötetlen szövegrészekkel váltakozik a vers, művészi példaként a „költői riport”-nak.

Ma künt kószáltam a sétatéren. Sültöt a nap, szólt a zene. A játékköröndön gyermekek ugrádoztak. Zörgött a kiskocsi, suhant a kicsi kerékpár, nagyokat puffant a labda s a gyermektörökéből vékony, éles langoeszkák törtek magásra, az öröm tavaszi sikoltásai.

Az anyák pedig körben ültek, körben ültek, nagy csöndben ültek, arcuk piros, mint azoké, kik valamiől felhevültek, majd meg sapadt, mint azoké, kik gyakran virrasztani szoktak, jövőbe néző szemmel ültek és mosolyogtak, mosolyogtak.

Néha egy-egy halk figyelmeztetés hullott a játszódozók közé: Mamekica, meg ne izzadj! Babuka, mitől poros a ruhád? Vigyázz, Pityuka, el ne essél! — És amikor Pityuka mégis elesett, anyuka ölje kapta, megpaskolta, csókjával meggyógyította a bibijét és félperc múlva már megint betyárok réme, rétegett pandur volt a kis csibész.

Mit láttam akkor hirtelen, tessék csak meghallgatni, kérem! Sok-sok millió gyermekeket láttam játszani hófehéren. Pirosan, kéken, rózsaszínűn millió virág volt az, kérem — És millió anya vigyázott rájuk a nagy-nagy Sétatéren.

Bizony, hatalmas játszótér a világ és mi mindnyáman gyermekek vagyunk. Mienk a gondolatok játéka, a tudomány játéka, a munka játéka, a szántás-vetés

Egy héttel a pünkösdi kiállítás előtt...

Helyzetjelentés az aradiak és aradkörnyékiek indulásáról — Képzőművészeink braszovi-brassói gyűjteményes kiállítása mind mennyiség, mind minőség tekintetében a legsikeresebbnek ígérkezik

Arad. Most az egyszer talán nem nagyon örülnek az aradi népközösség képzőművészeti alosztályának helyiségeiben foglalatlanok művészek, ha látogató nyit rájuk. Képzőművészeink ugyanis megfeszített erővel dolgoznak, készülődnek a pünkösdkor Brassóban Brassóban megtartandó képzőművészeti kiállításra, amelyen Románia, valamennyi számottevő magyar festője és szobrásza részt vesz. Nagy a sürgés-forgás a teremben, amikor oda benyitunk: művészeink utolsó smitásaikat végzik kiállításra kerülő tárgyaikon. Látszik rajtuk, hogy a Cenk alatti városban ők is alaposan ki akarnak tenni magukért. Nekigyürkőzött, kopogó alakok — mesterek és tanítványok — dolgoznak lázasan az állványok előtt. Fesztenek, faragnak, tesznek-vesznek, vitatkoznak. Megtudjuk a különleges izgalom okát: a kiállításra szánt képeket és szobrokat két nap múlva bírálóbizottság bírálja felül és még nincsenek készen a képretek, nincsenek aláírva a képek. A még félben lévő munka is elég sok, de kinek van most ideje és türelme nyugodtan befejezni azokat, amikor már ennyire közel van a nagyszabású braszovi-brassói gyűjteményes kiállítás napja. Itt a

játéka, a gépek játéka, verünk irógépet, hajtunk nyomdagépet, vasutasszát játszunk dübörgő sötét alagutakban hajóházunk mely tengerek fölött és felszállunk a fellegek közé.

A millió anya pedig, ki nem osztozik semmi béren, vigyáz, vigyáz fölhevült arccal vagy virrasztva, halott-fehéren Öröködi a lelkeből sarjadt lelken, a vérből lett véren, ül vigyáz millió anya a furcsa, roppant Sétatéren.

És menetelnék a férfiak. Vállukon fegyver, arcukon verejték. Menetelnék rombalőtt falvak között. A lövésárkok éhesen tájták torokukat, a repülőgépek tempón berreagnek, valaki huny szemmel, véresen lóg a drótsövényen. Szakadatlanul dörog az ágyú, tüztől dereng az éji láthatár.

Vigyázz, kicsikém, meg ne izzadj, ha lefekszel, keresztet vessél, jaj, mitől véres a ruhád? Vigyázz fiaeskmám, el ne essél! S száll a fohász, égő imádság és hull a könny, pereg fehéren a végtelen világmezőn, a sétatéren, csatatéren.

És mindenütt velünk vannak. Minden-hova elkísérnek. Mikor sapadt lámpafényül egyedül ülünk, mikor sötét éjfel csatások utakon botorkálunk, mikor szél vezér, hogy senki sincs velünk. — akkor is velünk vannak, akkor is előttrünk járnak, kezükben pislogó mécs, lobogó gyertya, szemükben könny, szájukon imádság.

ők a világnak vigyázói, orvosai a férfi láznak, angyalai örök örömmek, szellemei az örök évszakok s ha elmennek a sétatérről s a temető esendijében fázhatnak onnan is néz, néz a szemük, onnan is látnak és vigyáznak.

KIK CSATLAKOZNAK BRASOVAN-BRASSÓBAN?

Most kell megérkezniük a környéki művészek kiállításainak is. Az aradiak több-kevesebbé készek. Wolff bácsi már szállít és jönnek sorra Beleznay grafikái, Pataki Sándor akvarelljei, Paál Berci még nincsen itt, de idejében meg fog érkezni, mert pontos ember. Kíváncsian várjuk Galas Zsolt szobrait Timisoara-Temesvárról. Hajós Imre már készen áll az anyaggal, csupán képereteivel bajlódik Soós István még fest — fest ugyiszólván az utolsó pillanatig; ő ezt már így szokta... Készen sorakoznak Muhs Kornél akvarelljei is, izléses hófehér keretekben. Csak Gruzda János, a Vas-s-házaspár és a braszoviak-brassóiak: Kollár Gusztáv, Leitner Artur, Lukács Irén alkotásai hiányzanak, akik majd csak Brassóban-Erassóban csatlakoznak. A hátsági

művészek sokat beszélnek róluk, kíváncsiak kollégáikra.

Az előző kiállítások valóban nagy sikere fellelkesítette képzőművészeinket és ugyancsak igyekeznek azon, hogy tultegyenek saját magukon. Minden kiállító átérzi, hogy komoly felelősség terheli, amikor az itt élő magyarság művészetét képviseli Brassóban-Brassóban. Az eddigi kiállítások fejlődés, görbéje felfelé haladó irányt mutat és mi, akik az aradi és timisoarai-temesvári kiállítások után már gyönyörködhettünk a braszovi-brassói anyag egy részében is, örömmel és tárgyilagosan megállapíthatjuk, hogy a pünkösdi kiállítási anyag mind mennyiségben, mind minőségben jóval felülmúlja majd az eddigi kiállítások anyagát. Főleg az erdélyi művészek csatlakozása seteti, hogy ez a kiállítás erkölcsileg és anyagilag messze felül fogja mulni az eddigi sikereit. (—)

Harcváth Imre: Kis versek

TENGERSZEM

Deris kékjét, hogy kő hasítja át: fölrezen, de nem rejti el magát. S mélyében, mely tisztán tovább ragyog, nem változnak az ég s a csillagok.

AZ IDŐ KÖNYVÉBEN

Milyen véres, ijesztő fejezet, hol az Idő dermedten abba hagyta az olvasást... Jaj féltem lelkemet, mely levelként ráesett épp e lapra!

BIZTATÁS

Félsz? Fogad is vacog, hogy éj lett? Kapd hátadra a bő sötétet. Ugy, mint az út — mit éj lepett meg — s már nem fél — sőt félelmetes lett!

HULLÓ CSILLAG

Az ég mellől letépte magát, hogy a tettetől döbbenő, sötét éj megbámult csillagként fussa át. Most élvezi a bukás gyönyörét.

OKTÓBERI TAJ

A fogyó fény alig egy ujjnyi fenn. A táj csendje oly mély, hogy szinte zengő — s a ritka dér felette ugyi pihen, mint holt szemén a könnyű csipkékendő.

Kabós Éva verse

Megigérem magamnak...

Önmagamé az én ígéretem. Ugy, ahogy szokás: komolyan és ünnepélyesen most megigérem magamnak, hogy nem fogok sírni és megállni sem, a múltat nem verem fel emlékek után, ha majd elhagyom a szobám. Az ágyamat, ha szétszedem, nem gondolok rá, hogy mikor magas-lázasan, betegem, fehér párnákon itt pihent fejem, egy nyár-illatú, messze délután meglátogatott akkor az Apám... Nem gondolok rá, ha költőzök a léghuzat kócolja hajamat, hogy magányos napjaimban itt egy régi kéz még — kisérve simogat — s dermedt testemet nem rázza fel az itt imbolygó sok álom-ölelés, — így megy tovább az élet és nem tud menni az, aki visszanéz. — Megigéremnek magamnak, hogy költőzök a ködösen illanó múltat én majd észre sem veszem. Megigérem magamnak, hogy nem fogok sírni, sírni sem.

— Ma: jótékonycélu délután. A timisoara-temesvári Magyar Nőegylet ma, vasárnap délután négy órai kezdettel rendezi meg a Regina Maria-körút 8 szám alatti tavaszi jótékonycélu délutánját. A bevételt a Vöröskereszt és a dr. Kakuk-gyermekotthon javára fordítják. A nőegylet vezetősége és gazdaasszonyi kara gondoskodik róla, hogy a közönség jól érezze magát és kellemesen szórakozzék. Mindenkit, aki méltányolni tudja a Vöröskereszt és a gyermekotthon nagy emberbaráti munkáját, szeretettel várunk.

— Az új élelmiszer-jegyzeteket átvette. Timisoara-Temesvárott már a napokban megkezdtek az új élelmiszer-jegyzeteket szétosztását és azt mind-azideig nem lehetett befejezni. Vannak olyanok, akiket a kiküldött városi tisztviselők nem találtak odahaza és ezért a városi közlekedési szolgálat kéri az illetőket, hogy távozásukkor megbízottat hagyjanak odahaza, hogy az élelmiszer-jegyzeteket szétosztásáig végre le lehessen bonyolítani. Hamarosan megérkezik a cukor kiutalása és ennek szétosztása késedelmet fog szenvedni, ha nem sikerül időjében az új élelmiszer-jegyzeteket eljuttatni minden arra jogosultnak.

— Konfirmáció a timisoara-temesvári református egyházban. A timisoara-temesvári református templomban ma, vasárnap, a délelőtti 10 órakor kezdődő istentisztelet keretében ünnepélyes konfirmáció lesz. A konfirmáció után a konfirmáltak először részeseülnek urvacorában, amely alkalommal a szülők, családtagok és a gyülekezet tagjai is vehetnek urvacorát.

— Új vonatjáratot állított be minden vasárnapra az arad-podgoriai-arad-hegyaljai villamosvasut. Az arad-podgoriai-arad-hegyaljai villamosvasut igazgatósága június 6-tól, vasárnaptól kezdve, minden vasárnap Pancota-Pankotáról 21 órakor, Radna-Máriaradnáról 21.20 órakor új vonatot indít. A két járat Ghioroc-Gyorok átlomán keresztül és 23 órakor érkezik meg Aradra.

— Anyák-napja a Kardos-telepen. A Timisoara-Temesvár határában lévő Kardos-telepen, szép műsorral folyt le az anyák napjának megünneplése. Az iskolás gyermekek alkalmi versekben és énekekkel mondták köszönetet az édesanyáknak, akik legtöbbször az apa helyett is dolgoznak gyermekeikért. Az ünnepség után két nemesszülő hölgy, W.-né és I. J.-né izletes és bő uzsonnával vendégelt meg 40 szegény gyermeket.

— Minden előfizető kap telefon-könyvet. Megírtuk, hogy június 1-től a telefon társaság több előfizető számát megváltoztatta Timisoara-Temesvárott. Az új számokat feltüntető telefon-könyvből egyelőre még csak kétezer példány érkezett. Újabb szállítmány érkezését a jövő hétre várják Bucurestiből s akkor a többi előfizető is kap új könyvet, mely a telefonpalotában vehető át.

— Június 8-án lejár Aradon a tűzifaigénylés bejelentése. Az aradi ellátási hivatal közli az állami- és magánintézményekkel, a vállalatokkal, valamint a magánosokkal, hogy a tűzifaigénylés bejelentése a városnagyzás és a fakereskedőknél visszavonhatatlanul csak június 8-ig lehetséges, míg a lajstromokat a városnagyzás legkésőbb június 10-ig lehet benyújtani. Közlik az érdekeltekkel, hogy mind a CFR, mind a villamos-állomáson tűzifaellenőrző bizottság működik, amelynek előzetes engedélyre nélkül egyetlen vagon sem rakható ki. A szállítás és a kirakodás zavartalan menetének biztosítása céljából mindazok, akiknek nevére vagonban tűzifa érkezik, kötelesek az ellenőrző bizottságnál az alábbi bizonyítékokat bemutatni: a köz- és magánintézmények, a vállalatok és fakereskedők az ellátási engedélyt, vagy a vármegyei erdőkezelési különítmény által kibocsátott könyvecskét; magánosok az ellátási engedélyt kívül benyújtják a családtagok régi és új élelmiszer-könyvecskét, valamint a családfelelős könyvecskének meg nem semmisített szelvényeit és az öt első, tintával megsemmisített, szelvényt a régi könyvecskéből. A városnagyzás és az ellenőrző bizottság a tűzifarendeltet be nem tartásával kapcsolatban nem vállal semmiféle felelősséget.

Június 7. hétfő
Róm. kat.: Róbert
Protestáns: Róbert
Ortodox: Teodor

Napkelte: 4 ó 3 p
Napny.: 19 ó 54 p
A nappal hossza:
15 óra és 48 perc.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapok és ünnepek követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratiann 3.
Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 23-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

— Kulesár S. Kálmán szerkesztő gyászja. Súlyos és megrendítő csapás érte Kulesár S. Kálmán hírlapíróúrunkat, a Déli Hírlap szerkesztőjét. Felesége, Kulesár S. Kálmáné, családi nevén Burian Ilona, életének 24. évében Timisoara-Temesvárott, szombaton délután, váratlanul meghalt. Mélyen sujtott férjén kívül gyászolja másfél éves kislány-leánykáját, Ilona Mária, özvegy édesanyja és kiterjedt rokonság. A megboldogult holttestét Aradra szállítják, ahol kedden délután az Alsó-temetőben helyezik örök nyugalomra. Az engedélyt szerztesimés hétfőn, június 7-én reggel nyolc órakor tartják a timisoara-temesvári erzsébetvárosi római katolikus plébániatemplomban.

— Ismét életbe lépett a kulturális bélyeg. (Bucuresti). A hivatalos lap június 4-i számában megjelent rendelettervénnyel az ugynevezett kulturális bélyegek kötelező alkalmazását ismét életbe léptették.

— A lugoji-lugosi „Fraternitas” (Testvériség) hitelszövetkezet alakuló közgyűlése. Vasárnap, a hó 6-án délután fél öt órai kezdettel tartja a lugoji-lugosi „Fraternitas” (Testvériség) hitelszövetkezet alakuló közgyűlést a Katolikus Otthon helyiségében. A szövetkezet iránt Lugoj-Lugos lakossága körében igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, ami a szövetkezet eredményes működésének biztató feltétele.

— Adományok. A fratellai-ujkisdai napközi gyermekotthon javára az intézet vezetőségénél a következő adományok folytak be: Máthé János emlékére, halála évfordulójakor. Aradról 1000, Kőnig Mihály 300, Breitung-család 1000, Vargha Jánosé 200, vizsgai virágok megváltásaként: Horvay István 200, Orbán Ágnes 200, Orbán Gyula 200 lej. A vezetőség az adományokért köszönetet mond.

— Piaci engedélyek csak egy évre érvényesek. Timisoara-Temesvár város vezetősége újból rendezte a vásári árusítási, valamint a tejarúsítási engedélyek kérdését. A piaci árusításra szóló engedélyt a vásári szolgálat (serviciul oboarelor), tejarúsítási engedélyt pedig az állatorvosi hivatal adja ki. Az engedélyeket csak egy év tartamára állítják ki; érvényük a lejáratkor meghosszabbítható.

— Az osztálysorsjáték ötödik osztálya másodnapos huzásának eredménye. 200.000 lej: 7669; 100.000 lej: 13.429; 60.000 lej: 17.524; 19.738; 63.293; 1839; 40.000 lej: 74.608; 35.665; 34.083; 38.793; 46.439; 54.198; 79.417; 52.606; 11.947; 1620; 70.110; 25.000 lej: 2718; 45.262; 57.986; 1423; 4056; 74.929; 7794; 63.404; 68.226; 33.712; 16.629. A felsoroltakon kívül még több sorsjegyet húztak ki egyenként 20.000 lej, 15.000 lej, 12.000 lej és 8000 lej nyereménnyel. A huzás tovább folyik. Számhibákért felelősséget nem vállalunk.

FELHÍVÁS A CUKORRÉPATERMELŐ GAZDÁKHOZ

Az aradi-bánáti cukorrépa-termelők szindikátusa felhívja az aradi cukorgyárnak cukorrépa-termelő gazdákat, hogy amennyiben nedves répaszelet helyett szárított répaszeletet akarnak igénybe venni, ebelj szándékukat a szindikátusnál szóban vagy írásban mielőbb, de legkésőbb július 10-ig jelentésük be. Azok a gazdák, akik a répat kocsi-val szállítják a gyáruvárra, szárított szeletre nem tarthatnak igényt. A gazdák a lezártított netto répamennyiség egy százalékat kapják szárított szelet alakjában. A július hó 10-én tul történő jelentések nem vehetők figyelembe.

— Érettségi vizsgák bizottságai a kereskedelmi liceumokban. A közoktatásügyi miniszter a délerdélyi és bánási kereskedelmi liceumok részére a következő bizottságokat nevezte ki az érettségi vizsgákhoz: 3. számú bizottság, székhelye Brasov-Brassó, vizsgáztatja a brasovi-brassói és ploesti kereskedelmi fiú és leányliceum növendékeit, 4. számú bizottság, székhelye Sibiu-Nagyszében, vizsgáztatja a sibiui-nagyszébeni és blaji-balázsfalvai kereskedelmi leányliceumok, valamint a sibiui-nagyszébeni, blaji-balázsfalvai, alba-iuliai-gyulafehérvári, salistei-szelistyei, hatégi-hátszegi és turdai-tordai kereskedelmi fiúliceumok növendékeit, 5. számú bizottság, székhelye Arad, vizsgáztatja az aradi kereskedelmi leány és fiúliceumok, valamint a timisoara-temesvári, lipovai-lippei és lupeni-lupényi fiúliceumok növendékeit.

— Gyászmise. Néhai Lucutia Mihály (Comes Luca) görög keleti főesperes lelkiúdvért a hálhónapi gyászmisét 1943 június 12-én, délután fél négy órakor tartják az aradi román püspöki templomban. Barátainknak, rokonainknak, ismerőseinknek ezzel új alkalmat nyújtunk kegyeletük lerovására. Dr. Lucutia János ügyvéd.

(*) Közlemény. Belügyminiszteri rendelet alapján Timisoara város közkereskedelmi vállalata S. E. T. megállapította a temetkezési költségek rögzített díjszabását az eddig érvényben lévő 5 rendkívüli osztályon kívül és pedig: I. oszt. 5000 lej, a II. oszt. 2500 lej; gyászmenet nélkül a temetők ravatalozási helyiségeiből. Ezekben a díjakban benne van a halott kivétel, ravatal, ravatalozási helyiség használati díja, a sir ásása és az elföldelés. Minden további szolgálatot, mint a ravatali helyiségek külön díszítését, gyászmenetet, stb., temetői és lelkesi díjakat, a városi temetkezési vállalat üzletelőségében, Timisoara I. Emanuel Ungureanu-u. 4 szám alatt kifüggesztett árjegyzék szerint számítják. A megállapított árjegyzék szerint a temetés csak azoknak áll rendelkezésre, kik az árut is a városi temetkezési vállalatnál szerzik be. Mivelhogy a temetkezési vállalat köz szolgálat, a közvetítőket kizárják, s csak a halott családtagjai rendelkezhetnek.

— Aranylakodalm. Meghitt, bensőséges keretek között ülték meg Ciumbrudon-Csombordon Mészáros Lázár nyug. vasuti főtisztviselő és neje, születte Kristyó Margit 50 éves házassági évfordulójukat. A még mindig jó egészségnek örvendő házaspár dr. Nagy Endrénének, az ottani gazdasági iskola igazgatójának az apósa és anyósa.

— Cukorrépa-termelők figyelmébe. A r. a. d. A cukorrépa-termelők szindikátusa értesíti a termelőket, hogy újabb miniszteri rendelkezés értelmében az aradi gyár csak június 15-ig adhat ki melaszt a termelőknél.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Június 6. vasárnap: Arad: Strelikovszky (Avram Iancu-tér), Daneiu (a megyei kórházzal szemben). — Sibiu-Nagyszében: Moga (Eli-sabeta-utca). — Timisoara-Temesvár: Elisabeta-utca. — Timisoara-Temesvár: Jahner Károly (Libertatii-tér), Gyárvaros: Kigyó (Traian-tér 7), Erzsébetváros: Bianu (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neurohr (Prey-t-utca 1) — Június 7. hétfő: Arad: Jan'ta (a betegséglázóval szemben), Butta (Avram Iancu-tér). — Sibiu-Nagyszében: Fabritius. — Timisoara-Temesvár: Belváros: Irgalmasok (Szt. Ioan-utca 5), Meiszner (Petru Maior-tér 2), Erzsébetváros: Cristea (Lahovay-tér 1), Józsefváros: Csillag (Dragalina-tér 9). — Mindkét napon: Timisoara-Temesvár: Mehala: Chioreanu. — Fratelia-Ujkisdai: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu; Eremici.

— Milyen élelmiszerjegyek érvényesek ezen a héten? Timisoara-Temesvár közelítási hivatala közli, hogy a június 7–13 hétre a következő élelmiszerjegy érvényesek: kenyérré keresztények számára a 254, 255, 256 és 257, zsidók számára a 254 és 256 számú áthuzott kenyérjegyek, mállélisztra a 330 és 329 számú kenyérjegyek, az együttes heti blokkból a 24 számú jegy, zsirra a G. betűs zsirjegy, husra a 31. számú husjegy, öt éven alóli gyermekek számára grizre a 9 számú lisztjegy.

— Légvédelmi munkaszolgálati kötelezettség. Az utépitési munkaszolgálati kötelezettség mellett tudvalevően mindenkinek légvédelmi munkaszolgálatot is kell teljesítenie. Timisoara-Temesvárott a múlt évben a légvédelmi munkaszolgálat megváltási díja egyöntetűen 300 lej volt személyenként. Miként értesülünk, Timisoara-Temesvár város az idén nem emeli fel ezt a megváltási díjat, úgy hogy az az idén is 300 lej lesz. A kivétel alapjául a tavalyi kivétel szolgál. Azok, akik az idén töltötték be 55. életévüket, kérvényben folyamodhatnak, hogy töröljék őket a légvédelmi munkaszolgálatra kötelezett lakosok jegyzékéből.

— Bűnbánati istentisztelet a timisoara-temesvári református templomban. A pünkösdi ünnepet megelőző héten a timisoara-temesvári református templomban naponta este 6 órakor urvacorai előkészítő bűnbánati istentiszteletet tartanak sorozatos bibliamagyarázattal.

— Az aradi evangélikus egyházközség évi közgyűlése. Az aradi evangélikus egyházközség folyó évi június hó 6-án, vasárnap d. e. 11 órakor tartja évi közgyűlést a templomban, melyen a lelkes évi jelentése, a múlt évi zárszámadások, az új egyháztanács és a tisztviselői kar megválasztása szerepel.

(*) Az Arad-ségai római katolikus egyházközség az 1943. évi adókiegészítéssel elkészült és a kivételeket közszemlére teszi a templom mellett lévő napközi otthon helyiségében, 1943 június 6-tól–20-ig. Minden nap megtekinthető és ez alatt az idő alatt az észrevételek írásban megtehetőek. Előkösz.

(*) Transporturi Internationale, N. Cernescu & Co. raktári telefonszáma megváltozott: Timisoara 21-43 helyett 47-57.

(*) Gyászmise. Édes jó uram és felejthetetlen drága apám, Fekete János, szikvizgyáros hat héttel ezelőtt váratlan, lesújtó halála emlékére június hó 8-án, kedden reggel, 9 órakor, a timisoarai gyárvarosi plébániatemplomban engedélytől gyászistentiszteletet tartunk, melyről ezután értesítjük drága halottunk barátait, valamint ismerőseit. Özvegy Fekete Jánosné és fia.

(*) Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak a barátainknak és jó ismerőseinknek, kik drága halottunk, Arva Pál, temetésén megjelentek, s részvétnyilvánításaiikkal fájdalomkon enyhíteni igyekeztek, ezután mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

— Mozik műsora: Vasárnap, június 6 és hétfő, június 7: Arad: Aro: „Paraszt a kastélyban” (Amadeo Nazzari, Lilia Silvi); Corso: „Csitri” (Amadeo Nazzari, Lilia Silvi); Forum: „Laila” (Aino Taube, Peter Hoglund, Robert Jonson); Urania: „Két szív — egy bobbanás” (Heidemarie Hatheyer, Albert Matterstock, Paul Henckels). — Timisoara-Temesvár: Apollo: „Táncos lányok” (Ursula Grabley, Fritz Schulz); Atlantik, csak vasárnap: „Repülés Claudiához” (Willy Fritsch, Olga Tschechowa); Capitol: „Erdei mámor” (Hansi Knottsek, Paul Richter); Corso: „Morena Clara” (Imperio Argentina, Miguel Ligeró); Thalia: „Madárkastély” (Carola Höhn, Hans Stüwe, Käthe Haack). — Fratelia-Ujkisdai: Fratelia: „Az égszínkék estélyi ruha” (Albert Matterstock); Roxy csak vasárnap: „A cirksusz hőse” (Norbert Kohringer).

ARO-mozi. Arad

Minden vasárnap délelőtt

**30 lejes
matiné**

Fiúszáig

Szerzetes írók és költők

A francia irányzat követőivel párhuzamosan fejtik ki munkásságukat a latinos irányzat művelői, régi szerzetes-íróink és költőink. Istennek szolgái, a honi nevelés lelkiismeretes murkásai, de leginkább tüzes lelki apostolai művelődésünk ügyének.

Ma nem találunk értéket írásaikban, amelyek a mi szemünkben már unalmasak, csaknem gyerekesek, akkor azonban nagyjelentőségük és a fejlődés szemléltető mutatója a véghezvitt nagy szolgálatot.

Három u. n. klasszicistáról van szó, az ó-klasszikai triászról, akik Horatius és általában az ókori görög és latin irodalmi szellemiségét mintegy vérükbe szívják, de utánozva ezt a szellemet, fontos szolgálatot tesznek irodalmi kérdések megoldásának és lendítik előre az anyanyelv ügyét.

Baróti Szabó Dávid (1738—1819) köztük időrendben az első, (1777), „az ékesen-szólás királyi professzora”. — „Csodás hexametereket ír” Kazinczy szerint. Vivmány akkor a jól pattogató hexameter és pentameter s azért megbecsülik neki azt a sok szórendi erőszakoltságot, a mondat részeinek szétzúzását, az inverziókat, amit ma lehetetlen volna kinyomatni. Kisdéd szótár-a azért készül, hogy tájzavaink és elavult szavaink gyűjtésével az írók segítségére lehessen munkáik színesebb és elevenebb megírásában. Munkás és vídám öregség jut osztályrészül művelődésünk e buzgó munkásságára. A Pyber-család jóvoltából emlékmű jelzi nyugvóhelyét a virti temetőben.

Révai Miklós (1749—1807), korának legnagyobb nyelvtudósa, a második. Nagyszentmiklósi nagyon szegény családban az édesapja, aki váltig dicsekszik remesi mivoltával, de keveset törődik fiával. Így a szegedi piaristák fogadják magukhoz a tehetséges ifjút. Nem tud Baróti Szabó munkásságáról s fáj neki, hogy B. Szabó egy évvel megelőzi. Ideoda hányódik egész életében. Nyughatatlan természet, indulatos, fegyelmetlen, Szemére hányják, hogy szerzetes léte „méltatlan válalatok”-ba vág bele: könyvkiadással foglalkozik.

Négy évvel később jelenik meg a művelődés munkájának területén a kezdeti származási Rájnis József (1741—1812), a legharciasabb a triász tagjai között. Német vér van benne, de büszke magyarságára s a vérbeli székely B. Szabót azzal ingerli, hogy csak a paraszti székely beszédet ismeri. A széklely szerzetes persze azt írja Rájnisról, hogy nem is magyar, hogy csak könyvből tanult meg magyarul. Első képviselője a türelmetlen asszimiláltságnak, amelynek száz évvel később nagy szerepe lesz. Ez a jezsuita is, akit akárcsak Révai, a piarista, rengeteget hányódik, költözködik, él sokszor kegyelem-kenyérre rendjének feloszlása után, de mindig toll van a kezében, elkeseredett viták gondolatjait forgatja elméjében, mert csak egyetlen szent dolog van előtte, mint másik két társa előtt is: a nemzeti szellem fellobbantása, erősítése.

Hevesen vivják az u. n. prozódiai harcot, hogy t. i. miként kell a magyar nyelvben az óklasszikai verselés szabályait alkalmazni. Vitájuk hangja messzire ér, és mert nálunk mindig akkor éled az érdeklődés, ha a szenvedélyes vitaközpontokba személyeskedés vegyül. Pázmány óta nincs akkora érdeklődés, mint van a prozódiai harc idején és ez a felfigyelés csak haszonnal jár művelődésünk fejlődésére.

Virág Benedek (1754—1830) a latinos irányzat költője. A puritán erkölcsiségnek legkimagaslóbb egyénisége. Ő „a szent öreg”, akithez kötelesség elzáranderkölhni az ifjabb költői nemzedéknek. Élete példája a nemes önzetlenségnek. A

pálosok rendjének tagja. Amikor rendjét feloszlatták, nagy nélkülözések szakadnak rá. Évi háromszáz papirforintból, a legnagyobb szegénységben él. Falusi plébániákon húzódik meg vendégként. Örömmel segítik, de Virág nem akar senkitől semmit sem. Kegyes csalással fognak ki rajta tehetős tisztelői. Látják, hogy fája sínes, hogy a kemény hidegben csak úgy tud meglenni, hogy vastag ruhákba burkolja magát, belopják hát a tüzelőt kicsi kamrájába. Így csempésznek oda ételt és italt is. Kazinczy például, aki tele van anyagi gondal, jó borokat küld neki és ráerőszakol elfogadható ürügyekkel valami kevés pénzt is. Függelent nyomorúságban él, de a nemzeti elismerés mindenért kár-

pótolja. Olyan szerény, hogy születésének helyét, Dióskált, is csak ujjában állapítják meg.

Hatása abban rejlik, hogy ódáiban a nemzeti lélek röppen magasra. Hazafias és bölcselő ódái a nemzeti lelkiismeretnek is kifejezői. „Mennyei hangu poéta”-nak tartják. Huszonöt évet fordít Horatius ódáinak fordítására. Magyar századok című történeti munkájában oly pártatlan tud lenni szigorú ítéleteiben, hogy a katolikusok azt vetik szemére, hogy pap léte kiméletlenebb a katolikusokról írván, mint a protestánsok. Erdeme, hogy „a földön csuszó magyar Muzsát szédítő mélységből emeli fel a Helikon magaslatára.” Toldy Ferenc, első igazi irodalomtörténeti kutatónk, mindig hála-lásan gondol a „szent öreg”-re, akitől buzdítást nyer későbbi nagyszabású tudományos munkásságához. (—A)

Évvége a Bethlen-Kollégiumban (Pillanatképek)

1943 június 28., péntek délelőtt. Az épületomb legregyebb részének, a „Kis-Kollégiumnak” az emeleti nyitott folyosóján 6—8 hangos és izgatott fiatal ember tárgyal. Mundeigyikük sokat beszél és hangosan. Zajlanak a kollokviumok a teológiai akadémián. Hárman éppen most jöttek ki a héber-exegézisről az igazgatói irodából. Ety-más minősítéseit kérdőjelelik, a becsútlason tárgyalnak, mikor melyik professzornál iratkoznak fel, hogy meglegyen az alapvizsgáig a 15. felelet a fekete indexben. Nevetve mesélik, hogy „prolit” kapott „Gáddol” barátunk (elég-segést) gazdaságtanból. — Hát németből mit csinálunk? — Egy szőke aradi és Chocabim, 2 „golya” most indulnak nagy reményekkel a filozófia vizsgára a tanár lakására, hogy ott tegyenek bizonyosságot az évközben szerzett tudásukról. Egy munkában és tanulásban gazdag 10 hónap befejezése ez a kétheti kollokvium, melyet — bármennyi a felkészülés — mégis mindenki igyalommal és éjjelfutónig tartó tanulással tölt el. Mert a „prolit” senki sem szereti. Pedig hamar becsúszik a nagytiszteletű urak szigorú osztályzásában.

Szombat, este 8 óra. A Kollégium ifjúsága a diszteremben gyűl össze, hogy mint minden hetet, ezt is — a legutolsó — közös áhitattal, „precessel” fejezze be. Áhitatos csendben, elkomorlyodott arccal előtt hangzanak az Ige szavai: „Te azért fiam Salamon, ismérd meg a te atyád Istenét és szolgálj tökéletes szívvél és jókedvvel”.

Vasárnap délelőtt 10 óra. Ünnepi istentisztelet a nagytemplomban. A lombbal, ágakkal, viraggal feldíszített templomban, a hatalmas boltívek alatt felsorakozik a kis marosmenti város protestáns közönsége. Az ifjúság a körben húzódó kóruson foglal helyet. Valami súlyos, rendkívüli ünneplenség van a levegőben. Kemény, nyugodt, mélyértelmű mondatok hangzanak el a szószékről, melyek a gyermek és az anya szeretetéről s mindezek felett Istennek irántunk való szeretetéről beszélnek. Az idén konfirmáltak, most vesznek először urvacsorát. 18 fehér ruhás leány és 56 fiú járul az Urasztalához. Bethlen Gábor ifjúsága lélekben leborul a Dávidnak előtt.

Vasárnap délután 3 óra. A kollégium sportpályáján a tanuló ifjúság hosszú, egyenes sorokban, kemény díszlépésben tisztelg a diszpáholy és a zsúfoló lelátó előtt. Fegyelmezett tornagyakorlatok, majd a gimnázium és tanítóképző versenyei következnek. Váltófutás, kézilabda, szertorna, majd

labdamérkőzés mind azt igazolta, hogy bár nem sok idő jutott a gyakorlásra, Bethlen Gábor ifjúsága nemcsak a könyvek mellett, hanem a versenytéren is megállja a helyét.

Hétfő délelőtt. Megint a diszteremben vagyunk, az évzáró ünnepség folyik. Kovács Zoltán, a gimnázium val-lástanára most fejezte be igenhirdetését, tanárok, szülők, előjárósági tagok és az össz-diákság előtt. A szószék előtti asztaltól Elekcs Viktor rektor-professzor emelkedik fel, hogy szót adjon az év munkájáról. „A Bethlen-kollégium 321-ik iskolai évének utolsó pillanatait éljük — kezdi beszédét. — Néhány óra s e falak között elmúlt a világ legszebb zaja, — a gyermek-zaj. Megint a munkától fáradt tanárok sürgő-forgó járása s az üres kollégium pár hónapra magányban áll az öreg Öre-hegy lábánál. A Gondviselő ebben a világtelfordulásban is zavartalan és munkás esztendőzt adott ennek az intézetnek. Mikor milliók váltak hajléktalanná, nekünk egy napra sem kellett a tanítást felfüggesztemünk”. Pár számadatból fogalmat alkothatunk a kollégium működéséről. A kollégium tanügyileg öt tanteretre, három internátusra és két konviktusra oszlik, anyagilag erdő, mező, szőlő, borgezdaságra és nyomdávalalatra. A kollégium keretébe e tanévben 770 tanuló iratkozott be. A teológia előadásait huszan hallgatták végig I. II. és IV. éven. Most három végzett teológus kerül kibocsátásra. A főgimnáziumban 21, a képzőben 24 tanár végezte a tanítás és nevelés munkáját. Az eredményt tekintve a tanulók 81 százaléka haladó, 18 javító és 1 szünetlök ismétlő. A képzőben még folynak a munkák. A belső internátus 370, a csombordi 50 ifjút tartott el. Az iskolai díjak a leg-alacsonyabbak voltak az egész ország területén. A kollégium 90 tanulónak biztosított teljes ingyenességet. A teológia, gimnázium, tanítóképző és gazdasági iskola mellett a minta-elemi is szépen működött. A rektor-professzor me-leg megemlékezéssel szólott Márton Aron püspöknek a katolikus tanulók vallásviszágja alkalmával tett látogatásáról. A katolikus tanítóképzés is a Bethlen-kollégiumban folyik. Beszámolt a rektor a kollégium nagykönyvtáráról, mely nagy művelődési szerepet tölt be. Az idén sikerült számos erdélyi vonatkozású román és német, valamint a teljes romániai magyar könyvtermeléssel gyarapítani a könyvtárat, összesen 420 mű 570 kötetben, úgy hogy jelenleg több mint 62.000 kötetes a könyvtár. A forgalom is emelkedett, 230 kölcsönző 2560 művet olvasott el. A befejező szavakban a szülői

szeretet szentségére, magasztos értékének megbecsülésére inti a rektor a nemsokára ölelő anyai kezek közé érkező diáksereget. Itt is és reméli, hogy most egy 700 tagú misszionárius sereget bocsát el három hónapra, köztük tiz tanítót és három lelkészt végleg, akik a hitszeretet és anyanyelv buzgó terjesztői és védelmezői lesznek az otthoni környezetben. Isten további áldását kérve, az 1942/43. iskolaévet bezárja.

Jutalom és ajándék osztás következik, sok könyv és pénztudalom, nagy alapítványok maradványai, új ösztöndíjak, igaztolt zsongás és felcsattanó tapsok a teremben. Valóban kellemes meglepetés és meleg öröm mikor kihívják az embert az előjárósági asztal elé és elismerős szavakkal borítottok nyujtanak át.

Ebéd után. A kollégium hátsó udvarán tolonganak a szekerek, kocsik, diákok és csomagok. A közeli falvak, a turdai-tordai és moarai-marosujvári szülők viszik haza csemetéjüket. Boldog emberek, pár óra múlva otthon vannak. Csomagolás mindenfelé, csak a képzősök járjáklnak könyvvel a kezükben. Ők még vizsgáznak.

Kedd déli. A csengők alá két létra van támasztva. Alsó éves tanítójelöltek díszítik a csengőket. Ahogy a nagy udvaron le s fel sétálva tanulok, a VIII-ikosok barlangjából énekesző szűrődik ki. Gyakorolnak az öreg diákok. Tudom ni rólván van szó, már kezében a névgyűj aluru nyomtatott meghívó. „Nem leszek többé már diák! — Bucszonak a Tanítóképző VIII. éves jelöltjei”. Déli 1 óra Egybegyűlt a „kicsengetés” ősi diákszokására a kollégium népe. A harang alatt a tiz fekete ruhás tanító, mindegyiknek virág a gomblyukában. Előttük tágas négy-szögben az ifjúság, tanárok és városiak bánatosan szól az ének:

Bucszonak gyűltünk egybe itt,
Bucszóra szól a csengő is,
Nyolc esztendő gondja, buja öröme
Megjelenik újra lelkünkbe.

Mert akármilyen férfias keménységgel lépnek az életbe, kicsit összeszorítja a toltot az a gondolat, hogy most már örökre vége a diákéletnek s ezzel a gyermekkornak is. De ezután anaal vi-gabban csattan fel a tiz ajakról a pat-togó dallam:

Zugnak a csengők,
Bucst hirdetnek,
Cél és munkásság vár minden

telekre,

A négy-szög közepén a rektor és a képző igazgatója, Cséfalvay Sándor fogadja őket és válaszol a diákok bucuszavaira. Ez a tiz fiú tudja, hogy kemény munka vár rájuk, hiszen már az idei öt hónapi kirendeltségük alatt volt alkalmuk megismerkedni a tanítóság gyakorlati oldalával. Tanár és diák egyetértéssel abban, hogy abban a hármas céltartó való küzdelemben, ami egy református magyar tanítóra vár, ott lesz hátuk mögött a kollégium segítségével, biztatásával, emlékeivel, az itt szerzett tudással és Istenbe vetett hittel.

De nem csak komoly és bánatos pillanatai, emlékei vannak a diák-életnek. Volt sok humoros mozzanata is. A fiúk megénekeltek, általános derültésg közepette, az ősi skócia öreg pedellusát, Magyar bácsit.

... Megszóltak a csengők utóljára, mindegyik fiú meghuzza, majd karokban a meghatótt diákság soraifa között megindulnak, elballagnak a kapu felé. Megint zeng az ének:

Utolsó nap vagyunk mi itten,
Hol éltünk oly sok éven át,
Zengjen az ének utóljára:
Elballag a vendiák,
Örök bánat legyen a bucst,
Isten veletek, cimborák!

Karczagi Sándor

Pünkösdi ARO-műsor
BORGIA CEZAR

Rádió

JUNIUS 6. VASÁRNAP

BUCURESTI: 7.55 Hírek, reggeli zene, 8.50 Gyermek órája, 9.30 Istentisztelet, közvetítése, 11.15 Szimfonikus hangverseny, 13.00 Könnyű zene, 13.50 Német hírek, 14.30 Zenekar, 15.30 Bajtársi óra, 16. A falu órája, 17. Műsor munkások számára, 18. Egyveleg, 19. Rádióelőfizetők kívánság-hangversenye, 19.45 Hírek, 20. Háborús krónika, 20.20 Operettelőadás, 21.45 Hírek, 22.45 Sport, 23.20 Könnyű zene.

RADIO MOLDOVA: 9 Istentisztelet közvetítése, 11.30 Egyházi krónika, 11.45 Hangverseny, 13.30 Hírek, 13.45 Zenekar, 14.40 Orvosi tanácsadó, 14.50 Népzene, 18.30 Könnyű zene, 19. Heti krónika, 19.15 Szórakoztató zene, 20.45 Operettzene, 21. Hírek, 21.35 Vegyes zene.

BUDAPEST I.: 7.45 Reggeli zene, 8.15 Hírek, 9. Református Istentisztelet, 10. Katolikus egyházi zene és szentbe-

széd, 11.15 Görög katolikus Istentisztelet, 12.15 Zenekar, 13.45 Hírek, 14. Hanglemezek, 15. Mezőgazdasági előadás, 15.45 Hangverseny, 16.30 Hírek magyarul, németül, románul, szlovákul, ruszinul, 17. zenekar, 18. Hanglemezek, 18.50 Hírek, 19. Hanglemezek, 19.55 Szabolcska Mihály-émlékest, 21. Szalón-zene, 21.40 Hírek, 22.15 Hanglemezek, 22.40 Szórakoztató zene, 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 12.15 Kamarazene, 15.45 Táncclemezek, 16.20 Zenekari művek, 19. Figaro házassága (operaelőadás.)

JUNIUS 7. HÉTFŐ

BUCURESTI. 6.55 Hírek, zene, 12.45 Mezőgazdasági és kulturális hírek, 13. Bajtársi óra, 13.50 Német hírek, 14. Hírek, 14.30 Zenekar, 15.30 Könnyű zene, 15.40 Katonák üzenetek, 17. Zenekar, 18.15 Ének, 18.30 Hegedű, 19. Német hírek, 19.15 Zongorajáték, 19.45 Hírek, 20. Német énekszámok, 20.50 Szimf., 22. Hírek, 22.20 Könnyű zene.

RADIO MOLDOVA. 13. Román zene, 13.30 Hírek, 13.45 Operettzene, 14. Sza-

lonzenekar, 18.30 Könnyű zene, 19.15 Könnyű olasz dalok, 19.30 Északi zene, 20. Előadás, 20.15 Ének, 20.35 Balettzene, 21. Operaelőadás, 21.45 Szórakoztató zene.

BUDAPEST I. 6.45 Torna, 7. Hírek, 7.15 Zene, 10. Hírek, 10.15 Hanglemezek, 11.15 Zongoraszámok, 12.10 Zenekar, 12.40 Hírek, 14. Szabolcs-ötös, 14.30 Hírek, 15. Zenekar, 15.30 Életsorsok, 15.50 Ifjúsági énekkarok, 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul, 16.45 Hírek, 17.15 Nóták, 17.55 Előadás, 18.15 Hanglemezek, 18.50 Hírek, 19. Tömörkény István-émlékest, 19.40 Cirkuszi közvetítés, 20.10 Hanglemezek, 21.40 Hírek, 22.10 Cigányzene, 23.25 Táncczene, 23.45 Hírek.

BUDAPEST II. 19.15 Ének zongorakísérettel, 20. Zenekar.

JUNIUS 8. KEDD

BUCURESTI. 6.55 Hírek, zene, 12.45 Hírek, 13. Román-olasz bajtársi óra, 13.50 Német hírek, 14. Hírek, 15. Zenekar, 15.30 Könnyű zene, 15.40 Katonák üzenetek, 17.30 Vidám énekek, 18. Olysz-

óra, 19. Német hírek, 19.15 Hegedű, 19.45 Hírek, 20. Rádiózenekar, 21. Szimfonikus zene, 22. Hírek, sport, 22.20 Könnyű zene.

RADIO MOLDOVA. 13. Filmzene, 13.30 Hírek, 13.45 Délutáni zene, 14.30 Népzene, 18.30 Indulók, 19. Időszérii kulturális kérdések, 19.15 Könnyű zene, 20. Előadás, 20.15 Ének, 20.30 Zenekar, 21. Hírek, 21.15 Zenekar, 21.45 Könnyű zene.

BUDAPEST I. 6.45 Torna, 7. Hírek, 7.15 Zene, 10. Hírek, 10.15 Szórakoztató zene, 11.15 Hanglemezek, 12.10 Zenekar, 12.40 Hírek, 14. Táncczene, 14.30 Hírek, 15.50 Gyermekdélután, 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul, 16.45 Hírek, 17. Előadás, 17.15 Dal, tánc, 18.50 Hírek, 19. Szórakoztató zene, 19.45 Vigjáték-előadás, 22.10 Táncclemezek, 23. Dalok zenekisérettel, 23.45 Hírek.

BUDAPEST II. 19.15 Hanglemezek, 20. Dalköri közvetítés, 20.45 Zongorajáték, 21. Hírek.

Apróhirdetések

4 PLUSZ 2, jóhangu Gretz-super rádió sürgősen eladó, Arad, General Coanda-u. 56/a. (1778)

MOSAST, vasalást és takarítást vállalok, Arad, Brezoianu-u. 103. (1779)

HÁROM darab tolokósi, kifogástalan állapotban, eladó, Arad, Marasesti-u. 12. (1780)

KÉT gyermek mellé alkalmazok vidékre (Bihar), német, idősebb nevelőnőt, teljes ellátás és 5000 lej havifizetés. Érdeklődni Popannénál, Arad, Goldis-utca 9. (1781)

IPARVÁLLALATNAK, alkalmas ingatlant, megfelelő telekkel, keres bérbe technikai- és vegyiüzem. Címeket kérem Reclama-hoz, Arad. (1782)

500 LITERES, vas bádogtartány eladó, Arad, Ziaristilor Luca-utca 14. Déltűn. (1783)

ÉNEKÓRÁKAT adok kezdők és haladók részére sikeres módszer szerint, Kertész Tibor, Arad, Cuza Voda-utca 10. ajtó 3. (151)

BORA ETTEREM, Arad, Bratianu-utca 7, teljesen átalakítva új vezetés alatt megnyit. Olyszó menü rendszer.

CORSO-mozi, Arad
Tel.: 23-64. Előadások 3, 5, 7, 9-kor

Ma először!

Csitri az utca tündére

Csitri a női humor

Csitri a női pajzanság

Csitri a női ravaszság filmje

Csitri a legbájosabb vigjáték

Csitri az utca tündére

LILIA SILVI, AMEDEO NAZZARI

VARRÓNÓ ajánlkozik uriházakhoz, kabátot és gyermekruhát is készít, vidékre is megyek. Címeket: H. M. jellegre Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (241)

SZABÓMŰHELY-berendezés, szabó-sátoronyva eladó, Arad, General Coanda-u. 18. (242)

ÖTVENÉVEN-felülj bejárónőt mielőbbi belépésre alkalmazok, Arad, Mocioni-utca 14, 1. ajtó. (243)

FANULÓT vagy tanulóéant alkalmaz Lux női fodrászata, Arad, minorita-palota. (244)

ÜVEGEKET veszek literest és félliterest. Extra, Arad, Eminescu-utca 28. (245)

ÜZLETHELYISEG és lakás (külön-külön is) azonnalra kiadó, Arad, Mihai Viteazul-tér 13. (246)

NAGYOBB uradalmi erdőhöz, erélyes, megbízható főerdőőrt alkalmazunk, erdő-megőrzésre és fakitermelésre, anyagi felelősség mellett, írásbeli ajánlatok és bizonyítvány-mások Kubinyi intézőnek, Ineu, Arad-megye küldendő. (248)

URANIA filmszínház, Arad

Táv eszélő 12-32

Ma! Bájós muatagós jelenetel először szerelem kaland
Heidemarie Hatheyer, Albert Matterstock, Paul Henckels

Két szív, egy dobbanás

IRODAI íróasztalokat, s-éles támlájú lenetszökeket és iratszekerényt vennék, Arad, Ducá-utca 16. (247)

ELADÓ HÁZAK ARADON: 7 lakással Dorobantilor-utcában 1,500,000, öt lakással, nagy kerttel Dna Balasa-utcában 1,500,000, két-lakásos Oituz-utcában 600,000. Micalaca Noua, főtnál, új ház, kerttel 850,000. Mosszty-telepen 2-lakásos jó ház, kerttel 620,000 lej. Segában 2 lakással, kerttel 295,000. Rapid-iroda, Arad, Eminescu-u. 3. (249)

KORSZERŰ sötét háló eladó, Arad, Grigore Comsa-utca 36. (250)

ALKALMAZOK szerszámlakatosokat állandó munkára és tanulókat, Császár Arad, Spat. Borcea-utca 5. (251)

GYERMEKSZERETŐ művelt nő gyermek mellé ajánlkozik déltűni órákra. Címeket „Érettségizett” jellegre Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (235)

KÉT ÉS FELMETER hosszú szabóasztal és teljesen új felöltő eladó, Arad-Sega, Cararageni-utca 23. (236)

ELADÓ méh-ház, 94 Neisser-féle fekvőkap-tár, mézpergető, mülep-prés és egyéb méhészeti cikkek, Aradul-nou, Regele Ferdinand-körút 11. (237)

OLCSON eladó 8 darab különféle nagyságu tizedesmérleg, 5 darab vízifecskenő (cséplőgéphez), 3 darab kocsira szerelt vízslajt, Zerna házfelügyelő, Arad, Regele Ferdinand-körút 65. (234)

Ma és mindennap

A Paraszt a kastélyban
(EXTRAVAGANTUL CASTELAN)

ARAD
Tel. 24-45

Amedeo Nazzari eddigi legjobb alakítása, mint a néo gyermeke, aki várattalanul főri uradalmat örököl és bebzonítja, hogy meg is érdemli. Lilia Silvi nagyon bájos bárókisasszony szerepében elhatározza, hogy kiműveli paraszt unokatestvérét

KÖMÜVES-szerszám és állásfa sürgősen eladó, Arad-Micalaca, Viorelor-utca 2. (252)

ÜGYES kézileányt állandó munkára, jó fizetéssel alkalmazunk, Ottilia-cég, Arad, Medtiau-utca 3. (253)

TISZTVISELŐT alkalmazunk, Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (254)

SZÉP, korszerű, mély gyermekkosci eladó, Arad, Grigore Alexandrescu-u. 15, 5. ajtó. (255)

HAZAK, FÖLDEK, szőlők, malmok eladása, vétele, cseréje minden árfokozatban. Hatschek-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95. (576)

MŰ-TÖMEST (stoppolást), mű-szöveget, nyakkendő-fordítást legszebben, legmegbízhatóbban készítünk, Arad, Avram Iancu-tér 2, első emelet. (423)

BELVAROSI HÁZAK, városháza mellett, emeletes üzletház 20 millió, emeletes bér-villa 10 millió, 50-lakásos 7 millió, bérház 4 millió, bérház 2 millió, 3 szobás magán-ház 1,500,000, bérház 1 millió, bérház 600,000, Nikolovics-ügynökség, Arad, Avram Iancu-tér 21. (321)

BETONARU-ipartelep, teljes felszereléssel, fele része, esetleg az egész, járasi székhe-lyen eladó, Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-utca 4. (218)

HATSCHKEK-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Távbeszélő 16-95, Házajánlatok. Össze-gék ezekben. — 20.000: korszerű sarok-bérvilla. — 10.000: belvárosi ingatlan-tömb. — 3800: belvárosi négylakásos, 300 öles telek. — 2600: jójövedelmű, töblaká-sos, fűrdőszobákkal. — 2200: Carol-körút mellett 3-szobás, nagy telekkel. — 1500: ál-lomásnál 4 lakás. — 800: Astra-gyárnál magasföldszintes, kétlakásos, új épület. (232)

GYERMEKCIPIÓT, fehérét 24-25-öst ven-nék. Címeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (238)

ÜZLETHELYISEG, megfelel munkahely-nek is, iparámmal, kiadó, Ugyanott kevés-óskatégia eladó, Arad, Cogalniceanu-utca 52. (239)

EGY DARAB majdnem új Dentz-motor, 8 HP., eladó, Kaiser, Arad, Gen. Grigorescu-u. 4. (240)

FORUM-MOZI, ARAD

Távbeszélő 20-10
Előadások 3, 5, 7 és 9-kor

MA! Szívet és szemet gyönyörködtető film-remek

LAILA

Aino Taube,
Peter Hoglund,
Robert Jonson

HATSCHKEK-ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút 17. Távbeszélő: 16-95 Házajánlatok — Összegek ezekben. — 19.000: főtéri jó-jövedelmű, üzletes sarokház. — 9500: bel-városi, újjalakított, egytelkű, 15 lakásos — 7000: üzletes, 50 lakásos bérház. — 6000: főtűi vendéglős ház. — 5000: belv. üzletes sarokház 1 nagy, több lislakás. — 4000: hatlakásos, nagykertes, üzletvezetőségnél — 3500: magánház (beokltozhető, közép-nagylakással, elő-, fűrdő-, folyósó-, csem-pés mellékhelyiségekkel), terraszok. — 2500: megállónál új 3-szobás, teljes kényelmű villa. — 1900: vasutnál üzletes sarokház 9 bérleményes. — 1250: ujaradi két lakásos, nagy kertű. — 1150: belvárosi üzletes sarokház, pince, beépíthető, homlokzat, töbl-lakásos. — 900: külv. üzletes sarokház nagy és kis lakásokkal, 800 öi kert. (256)

NEMTŰL beszélő leányt vagy asszonyt 5 éves gyermek mellé, rendezetnek megfelelő, alkalmasok, valamint mindenek főzőnőt is. Cristian & Comp. csemegeüzlete, Arad, Closea-utca 1. (257)

KERESÜNK 2-3 szobás helyiséget, lehető-leg központban, keresztény házban, Ajánla-tokat „Reichsdeutsche Gemeinschaft”-m Arad, Reclama-hoz, Eminescu-u. 4. (258)

ANGORA nyulak, mintatényészte, teljes egészében eladó, Arad, Banul Maracinei 11-a. Schwellengreber. (259)

Ö-NEMET ebédő, Jókai- és Eötvös-sorozat, Mikszáth regényei, háromajtós, kékrfestett ruhaszekerény, eladó, Arad, Eminescu-u. 6. (260)

2-AJTOS kis jégszekerény, tizedes Berkel-mérleg, egy és fél HP motor hajtószíjjal, el-adó, Occident 17, Arad. (261)

GÉPESZT alkalmaz azonnalra kőfürő kom-presszorhoz, Fabrica de Var S, A. Barzava Arad, Cicio Pop-u. 8. (262)

VESZEK férfiföltönyöket, átmeneti, vala-mint télikabátokat, fehérneműt és ágyneműt legnagyobb áron, szerdán déltűn. Ti-mișoara III. Sft. Pavel-tér 9 sz., Gloriei-u. folytatása. (3461)

LÁBAST, 10-20 literest, veszek. Ertekezni Timișoaran, 42-24 távbeszélő szám alatt. (4068)

MIKSZÁTH, JÓKAI összes művei vadonat-új állapotban eladók. Beretka, Timișoara IV., Dimitrie Sturdza-utca 4. (3814)

NŐI KERÉKPAR, Diamant gyártmányu, kifogástalan állapotban lévő, eladó, Cim: Timișoara IV., Bulv. Berthelot 16, „Dacia.” (4061)

50-EVEN felüli bejárónőt azonnal felfoga-dnak. Timișoara III, Romulus-u. 34, I. em. (4062)

BEJARONÓT keresek heti két napra. Aján-latokat a timișoari kiadóba „Bejárónó” jel-legére kérek. (4065)

ELADÓK tiszta gyapjuból készült használt, de kifogástalan állapotban lévő férfifölt-nyők. (Csak magánosoknak.) Timișoara III Sft. Pavel-tér 9. sz. Gloriei-utca folytatása. (3462)